

Izhaja vsak ponedeljek in četrtek popoldne.
Stane za celo leto 15 L., za pol leta 8 L., za četrt leta 4 L. Za inozemstvo celo leto 35 L.
Na naročila brez dopolne naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Polde Kemperle

GORIŠKA STRAŽ

Štev. 32

V Gorici, v četrtek 24. aprila 1924.

Let.

Že Italijani se jih sramujejo.

Izid volitev na Goriškem je razcepil fašizem Julijske Krajine v dva tabora. Tržaški fašisti so se dvignili proti Vidmu in mu vrgli v obraz očitek, da je doživel na Goriškem pri zadnjih volitvah popoln poraz.

Videmsko politiko železne pesti so goriški Slovenci 6. aprila temeljito potokli. »Ne moremo razumeti« — pravi glasilo tržaških fašistov — »kako je mogoče, da so Slovenci, ki bivajo korak severno od Gorice, ostali tako nedostopni in gluhi. Volče niso dale n. pr. niti enega glasu fašistovski listi. V Tolminu, Kanalu in Kalu je dobila fašistovska stranka manj glasov kakor je vpisanih fašistov«.

Glejte, kakšne uspehe smo dosegli na Tržaškem! Spremenite torej gospodje iz Vidma, svojo ničvredno politiko in posnemajte nas Tržičane, ki obdelujemo Slovence z rokavicami in žanjemo lepše uspehe ko vi.

PROČ S SLOVENSKIMI FAŠISTI!

Goriški list »La Voce di Gorizia« govori pa kar odkrito in brez ovinkov. Politike med Slovenci ne smejo voditi Italijani iz starega Kraljestva, temveč Italijani iz naših krajev. Samo oni poznajo naše razmere, le oni razumejo mišljenje in položaj Slovencev.

»Ravno tako zgrešeno pa je« — pravi list — »se zatekati po pomoč k slovenskim fašistom, katerim slovensko ljudstvo NE MORE DATI VERE. Dokaz je izid volitev v Kanalu in v drugih krajih Soške doline, kjer se je prejšnja volilna propaganda slovenskim fašistom«.

Tako vpijejo v enem taboru!

Iz Vidma se zopet slišijo ogorčeni ugovori: »Pustite nas v miru, mi smo na pravi poti. Politika, brezobzirnih pritiskov, politika sile, politika železne pesti je za Slovence edino pravilna. Edino s pestjo bomo Slovence spreobrnil k pameti in jim vlili ljubezen do države«.

Tak je boj med Trstom in Vidmom, ki ga vojujejo radi Slovencev.

Mi smo mnenja, da je politika Trsta in Vidma slaba, ker sta obe raznarodovalni in zato protinaravni. Ena je povrhu še skrajno nesametna in nerodna. Uspeh ene in druge politike bo pa končno enak, o tem ste, gospodje, lahko prepričani.

Kar nas zanima, sta dve stvari:

1.) Boj proti videmski politiki je boj proti Pisentiju, proti podpreuradni Nicolottiju in celokupnemu uradniškemu ustroju, ki vlada nad našo deželo. Ako zmaga v Rimu tržaška politika, se podere in zruši celoten politični sistem, ki osrečuje že poldruge leto to zemljo.

Boj je torej važen in odločen.

2.) Slovenski snoparji so izšli iz teh volitev poraženi, potolčeni in osramočeni.

Zlomilo jih ni le preziranje in zaničevanje slovenskega ljudstva,

ampak vzdignil se je proti njim tudi že prezir velikega dela italijanskega prebivalstva. »Proč z njimi!« je zavpila jasno in glasno »La Voce di Gorizia«. Preganjali so svoje krvne brate po celi deželi, pritiskali

nanje, se borili v potu svojega obraza proti Slovincem, in kaj je nagrada? Prezir samih Italijanov.

Tako je bilo vedno in bo vekomaj pravične plačilo za ljudi take vrste. Ni daleč čas, ko bo zadonel po vsej Julijski Krajini iz italijansko-slovenskega ljudstva klic: »Proč z njimi!«

Kaj se godi po svetu?

Položaj narodnih manjšin je skoro v vseh državah Evrope težaven. Ena država zatira male narode hujše, druga milejše, ena ravna z njimi bolj človeško, druga surovo in divjaško, kakoršna je pač stopinja kulture in omike v posameznih evropskih državah. Na vsak način imajo pa vse narodne manjšine na svetu skupne koristi, ki bi jih morale skupno braniti. Do danes niso imele narodne manjšine nobenih medsebojnih stikov, vsak je delal zase, in se ni prav nič brigal za življenje in borbe drugih narodnih manjšin v Evropi.

Mednarodna organizacija narodnih manjšin.

Izkušnja zadnjih let je prepričala voditelje manjšinskih narodov, da je njihova dosedanja politika pomanjkljiva in večkrat brezuspešna. Narodne manjšine različnih evropskih držav se morajo združiti, ustvariti morajo skupno organizacijo in iti skupno v boj za svoje pravice. Tak načrt je predložil 10. t. m. v razmišljanje nemški politik dr. Camillo Morocutti in povabil zastopnike narodnih manjšin, naj se izjavijo, ali se z idejo strinjajo.

Evropsko vprašanje.

»Nihče ne more utajiti dejstva«, — pravi Morocutti — »da potrebujejo posamezni manjšinski narodi nujno medsebojno pomoči in da se mora vsako ljudstvo potegovati za pravice drugega ljudstva in vsak narod se mora boriti proti krivici, ki se godi drugemu narodu. Mi vemo, da slovenske manjšine v bližnjih državah, na Goriškem in Koroškem, ne uživajo tistih življenjskih pravic, ki jim pritičejo. Isto velja o Nemcih na Južnem Tirolskem in o Nemcih v Sloveniji. (Kakšen je položaj Nemcev v Sloveniji, bomo pisali prihodnjic. Uredništvo!)

Današnje vlade nastopajo proti narodnim manjšinam po večini še bolj nasilno in protipostavno kot pred vojno. Vprašanje manjšin je evropski problem, ki se bo dal rešiti le v duhu mednarodnega sporazuma in s složnim nastopom vseh evropskih manjšinskih narodov. Zaščita narodnih manjšin, politična enakopravnost drugorodcev — pravi Morocutti — ni vprašanje notranje politike, katerega vlade lahko prezirajo, temveč je vprašanje velikega zunanje-političnega pomena».

Proti poganskemu nacionalizmu!

»Mi smo prepričani in istega mnenja so vodilni misleci in politiki vseh dežel, da ideja izključe-

nega nacionalizma ne bo vladala Evropo več ko deset let.

Manjšinski narodi se zatorej ne smejo pognati v smrtno borbo razbičanega nacionalizma, temveč se morajo postaviti na trdna tla spoznanja med narodi. Njih končni cilj mora biti: vzajemnost evropskega kulturnega človeštva.

S tem ne bodo žrtvovali svoje narodnosti, temveč jo bodo le utrdili in dvignili na višjo stopnjo.

V najboljšem pomenu narodno je le ljudstvo, ki ima pogum, služiti svojemu narodu, a biti obenem mednarodno.

Manjšinski narodi se morajo združiti v nadnarodnih evropskih organizacijah.

Dokaz, da se more en narod dostojno in plemenito že danes potegovati za drugi narod, je v tem, da se je postavil češki Nemeč dr. Viljem Medinger na zborovanju društva za Zvezo narodov v Curichu za branitelja goriških Slovencev in istrskih Hrvatov.

Po mnenju Morocuttija so za združitev vseh narodnih manjšin v Evropi tla že pripravljena.

Cilji organizacije.

Dr. Morocutti predlaga narodnim manjšinam jasen in določen program za skupno delo.

1.) Duševni in politični voditelji najbolj prizadetih manjšin naj se medsebojno spoznajo, in sicer najprej pismeno, pozneje naj stopijo v osebne stike. Predvsem pridejo po njegovem v poštev goriški Slovenci, istrski Hrvatje, koroški Slovenci, avstrijski Čehi, češki Nemci, burgenlandski Hrvatje, Nemci iz Banata, Nemci iz Južnega Tirolskega, Ogrji iz Banata in Nemci iz Slovenije.

Statistika o manjšinah.

2.) Voditelji imenovanih manjšinskih narodov naj stvarno in brez narodne zagrizenosti popišejo razmere v šoli in cerkvi, v društvenih manjšina. Popisati je treba vse njihove pravice in dolžnosti, vsa nasilstva, načine raznarodovanja, razmene v šoli in cerkvi, v društvi in na sodnji, davke, obnašanje oblasti, njihovo ravnanje s časopisjem drugorodcev, mišljenje vladajočega naroda o narodni manjšini itd. itd.

Iz takih popisov se sestavi natančna in izčrpna statistika o narodnih manjšinah, ki bo služila kot izvrstno orožje v borbi za njihovo enakopravnost.

Medsebojna pomoč.

3.) Ko je narodna manjšina ogrožena, ji mora priskočiti na pomoč druga narodna manjšina. Nemci v

Sloveniji vati za Slovene njsinski interpela bi moral ve pri rodnega »Odboru manjšine

To delo pisi, vod naj bi im državah in nje za pra šin. Vsa pr vršiti v duh med narodi.

Mednarodna obrambna zveza narodnih manjšin.

4.) Dr. Morocutti zahteva nadalje, naj vodijo narodne manjšine politiko miru in sporazuma med evropskimi narodi in naj priznavajo državne meje, ki so jih ustvarile mirovne pogodbe.

5.) Ustanoviti je treba skupno časopisje, v katerem bodo popisovali zastopniki različnih narodnih manjšin razmere v svojih državah in seznanjali svet s svojim položajem.

6.) Izvršiti je treba vse priprave za ustanovitev Mednarodne obrambne zveze vseh manjšinskih narodov.

To so približno misli, ki jih je razvil dr. Camillo Morocutti in jih predložil v pretres vsem, katerih se stvar tiče. Njegovo vabilo je naslovljeno tudi na Slovence in Hrvate v Italiji in ni se mu bomo odzvali.

Odmevi volilnega boja.

Kdo je največji škodljivec države?

Pozigi, katere so vprizorili fašisti v Severni Italiji v okraju Brianzi, so vzbudili velikansko razburjenje v vsej državi. Papež Pij XI je v znak solidarnosti z vničeni katoliškimi organizacijami daroval pol milijona lir za popravne škode. Odločen in zgovoren protest poglavarja Katoliške cerkve proti rimski vladi.

Fašisti, ki so se po volitvah lotili požigov, so s tem silovito škodovali fašizmu in zmanjšali ugled države v zunanjem svetu. Angleško časopisje je namreč brž priobčilo vest o papeževem protestu in obsodilo odločno kar cel politični sistem rimske vlade. Sploh vidimo, da je bila vsaka nezakonitost in sila za časa volilne borbe velika bedarija, kajti vsako nasilje je prineslo fašizmu le škodo.

Divji napadi angleškega časopisja.

Znani angleški časopis »The Nation«, ki je last angleškega učenjaka Keynesa pravi, da »ni mogoče pripisovati italijanskim volitvam nobene veljave. Zakaj? Zato, ker so brali Angleži o nasiljih in sedaj pravijo, da so bile volitve v naši državi povsod plod sile in ne izraz ljudske volje. Zatorej so take volitve brez veljave. Tukaj naj se zrealijo vsi tisti, ki so hoteli z nasilstvi koristiti fašizmu in vladi! In kaj piše širom znani politični tednik »New Statesman«? Priobčil je uvodnik, v katerem pravi: »Kdor govori o disciplini, o miru in svo-

istov- mesto da bi dvigali njen ugled in njeno čast. Pri tem hočejo biti še kakor veliki patriotje in gorje ti, ako jim rečeš, da škodujejo državi, vladi in lastni stranki.

Mussolini proti nasilnežem!

Razumljivo je torej, da se je Mussolini dvignil proti taki vrsti patriotov, ki povzročajo obrekovanje lastne države v tujini. Nastopil je proti nasilnežem in zaukazal stroge preiskave, da se najdejo krivci. Želimo, da bi bili nasilni patriotje prav temeljito in pošteno kaznovani, da jih mine za vselej veselje dokazovati svoje rodoljubje s tolkači in kolci.

poslalo dečka v sirotišnico v Milan. Zdaj ima deček že 10 do 11 let in se mu zelo toži po stariših. Rad bi jih videl in prišel h njim, pa ne ve zanje. Zato naprošamo gg. duhovnike, da naznanijo ta slučaj v cerkvah onih vasi, ki so ležale v vojnem pasu. Slika najdenčka so prinesli milanski ilustrirani časopisi. Več o tem pove uredništvo „Straže“.

SALAMONSKA RAZSODBA. RESNIČNA ZGODBICA IZ VIPAVSKEGA.

Revna vdova je imela na občinskem zemljišču mali vrtček za zelenjavo in nekaj dorastlih trt. Več kot celo stoletje je dotična družina brezplačno živela ta občinski svet in nobenemu županstvu še ni pečlo v glavo, da bi ji to prepovedal. Ali prišlo je drugače. Njena sosedja, tudi udova, je naložila pred 2 meseci na občinsko pot zraven vrtčka drva. Sosedje se pritožijo pri županstvu radi drv, ker je pot ozka in ovirajo promet. Pravični občinski predstojnik razsodi po večkratnem ogledu na lice mesta tako: Vrtček mora zginiti, tute in ograju se izkopljejo in drva se postavijo v vrtček. Kakor ukazano, tudi točno izvršeno! Skoda revre udove je občutna! Kdo jo povrne? In zakaj vse to? Odgovor se glasi: Sin prve udove je glasoval za lipo — in sin druge, nem in slaboumen, za snop. — Brez komentara!

ZA GLADUJOČE OTROKE.

V Nemčiji vlada velikanska revščina posebno med mestnimi prebivalci. Ameriška ljudska zbornica je po živahnem razgovoru sklenila, da darujejo Združene države 10 milijonov dolarjev (220 milijonov lir) v pomoč stradajočim ženam in otrokom v Nemčiji. Za predlog je glasovalo 240, proti pa 97 poslancev. Amerikanci bodo nakupili za 10 milijonov dolarjev živil in jih prepeljali v Nemčijo.

NAŠA NOVA POVEST.

V prihodnji številki začnemo objavljati izvirno zgodovinsko in poučno povest, ki jo je spisal goriški pisatelj Joža Lovrenčič. Povest bo prav močno zanimala vse bralce. Naslov povesti je

CEROVŠKI GOSPOD (Valentin Stanič).

Pisatelj nam na podlagi novih zgodovinskih izsledkov opisuje življenje prvega slovenskega goriškega pesnika, Valentina Staniča. Iz nemške šole pride novomašnik domov v Bodrež; po kanalskih vaseh in na banjški planoti ustanavlja prve slovenske šole. Sklada slovenske pesmi, poučuje kmete, je vaški zdravnik za dušo in telo. Pisatelj nam kaže Staniča na njegovih poteh po gorah, po naših vaseh, v Gorici. Vsa povest je prepletena z duhovitimi šalami iz Staničevega življenja.

Že zdaj vemo, da se bo »Cerovski gospod«
priljubil našim ljudem, ker bodo v njem videli, kako je rastel in delal veliki mož, ki je vstal iz kmečkega ljudstva naših Gor.

MESTNE NOVICE

SINFONIČEN KONCERT V GORICI.

V nedeljo 27. t. m. ob 9 uri zvečer bo v mestnem gledališču sinfoničen koncert. Proizvajala ga bo sedemdeseterica mojstrov orkestra, izbrani iz med najboljših v celi državi. Vodil jih

bo mojster Gino Neri iz Ferare. Po drobnosti izveste iz programov.

UMETNIŠKA RAZSTAVU V GORICI.

na kateri so zastopani tudi Slovenci je vzbudila mnogo pozornosti. Del našega Vena Piona, katera je imela razstavljen v Rimu, so se vsled železniških ovir zakasnila. Došla so pa včeraj in so že razstavljeni. Razstava ostane odprta do 30. t. m.

SPLOSNO SLOV. ZEN. DRUŠTVO V GORICI

je imelo dne 30. marca svoj občini zbiranje v društvenih prostorih hiše št. 7 v ulici S. Giovanni. Ker je bila predsednica zadržana, ga je otvorila in predsedovala podpredsednica, katera je po kratkem pozdravu naprosila tačnico, da prečita zapisnik in na kratko oriše delovanje in napredke društva nato pa predsednico odseka za ročnodela, da poroča zborovalkam o lepih uspehih svojega odseka. Sledilo je poročilo o stanju blagajne in društvenega premoženja sploh, ter o viru in sredstvih kakor: članarine, ustanovnih raznih darovi, nabiralne pole, prebitih raznih društvenih prireditih itd.; poročalo se je o izdatkih, povzročenih vsled obdarovanja otrok ob raznih prilikah kakor: o Miklavževem, božičnici, hrami, I sv. obhajilu ter omenilo tudi, da društvo redno prispeva k vzdrževanju 2 sirot v »Slov. Sirotišču«. Nato je bila med splošnim odobravanjem izvoljena nova predsednica, gospa Vidmarjeva, ter 5 novih odbornic namesto onih, katere je žreb odločil, da odstopijo. Z zahvalo za izkazano znanje je nova predsednica naprosila odbornice in vse članice, da ji stopijo vestno in složno ob strani ter nato zaključila obč. zborovanje.

DRAMATIČNI KROZEK

v Gorici naznanja, da se vršiti dramatični predstavi V NEDELJO 27. t. m. ob 16 h in 20.30, ker priredi Akad. fer. društvo »Adrija«
sobotno ob 20.30 Družinski večer.

Delavski vesnik

ZA ENOTNO FRONTO DELA VSTVA.

Delavske strokovne organizacije v Jugoslaviji so še vedno v zibel. Najhmen del jugoslovanskih delavcev je združen v strokovnih zvezah. In to organizirano delavstvo je razdeljeno na celo vrsto skupin, ki se med seboj napadajo in pobijajo. Ker so delavci različnega političnega mišljenja se ne morejo zediniti celo tedaj, ko gre za črni kruh in obstanek. Pač dolgo še ne bo jugoslovansko delavstvo tako zrelo, da bi dejalo: V političnih in kulturnih praskanjih naj korak vsaka skupina (socialni demokrati, krščanski socialisti, komunisti) posebej, v strokovnih praskanjih, ko gre za kruh, udarimo skupno na izkoriščevalni kapital! Tako neodvisno strokovno organizacijo imajo angleški delavci. In oni so dosegli največje uspehe. V Jugoslaviji je pa delavstvo ločeno tudi v strokovnem pogledu. Komunisti sicer vpijejo, naj se proletarijat združi v enotno fronto: toda ne socialni demokrati ne krščanski socialisti jim ne verjamejo. Komunisti razumejo to, da bi vsi drugi delavci, ki niso komunisti, zavrgli svoje prepričanje in vstopili v komunistične vrste. To pa ni enotna fronta, to bi bila popolna daja, popolen propad vseh drugih socialističnih strank in skupin. Enotna fronta delavstva je mogoča samo na en način: Vse obstoječe delavske sku-

(Nadaljevanje na peti strani.)

NE VESTI

INSKEGA

šilo letos v slovesnostjo. novala tudi hrvatskega

va.

KOLIKO SLOVENCEV ŽIVI v Avstriji?

Leta 1920. se je vršilo ljudsko štetje v Avstriji in po uradnih podatkih živi na Dunaju 16.965 Slovencev, na Nižnjem Avstrijskem 5.897, na Gornjem Avstrijskem 2.086, na Solnograškem 1.897; na Stajerskem 77.381, na Tirolskem 4.231, na Vorarlberškem 728, v Burgenlandu 75.398. Največ Slovencev je seveda na Koroškem, in sicer 126.778, to se pravi več ko tretjina vsega koroškega prebivalstva. Kljub mirovnim pogodbam so koroški Slovenci narodno zatirani in preganjani, da je sramota.

SOLATA DRAZJA KO MESO.

Radi hude zime je v Mariboru zelo malo solate in je silno draga. En kilo stane 25 dinarjev, dočim stane 1 kg mesa le 19 dinarjev. Dobro bi bilo, ko bi mogli zamenjati našo salato z mariborskim mesom.

DRUGI TEDEN LAHKO PRIČNETE Z ŽGANJEUHO.

Pisatelj odlok o tropinah je strašno udaril našega kmeta. Med vino-rejci je zavrelo proti takemu pospeševanju našega vinogradništva in sadjarstva. Krivico, s katero so udarili našega kmeta, skušajo snoparji sedaj popravljati. Prefekt je poslal v Gorico odlok, ki dovoljuje žganjekuho proti odplačilu daca.

„V prihodnjem tednu“ — pravi modra „Era Nuova“ — „bodo zamogli naši vinorejci pričeti z žganjekuho.“

Ta je res lepa! Prej izide Pisatelj ukaz, da morajo kmetje vreči vse tropine na gnoj, potem, ko tropin ni več, ti lepo rečejo: „Sedaj pa le kuhajte žganje! Že v prihodnjem tednu lahko začnete!“ S čim boš pa kahal? Z listjem in travo? Saj, če imaš doma skrite tropine, te morajo po Pisateljvem odloku strogo kaznovati! Morda nam pa pripeljejo iz Vidma tropine zastoj in povrnejo kmetu stotisočlirsko premoženje, ki je segnilo na gnojiščih. Toda iz Vidma ne bo tropin, ogromna škoda je nepopravljiva in se zapiše med „uspehe“, ki so jih „dosegli“ novodobarji za našega kmeta.

BELI NA ČRNEM.

Najstarejši časopis na svetu je izšel na Kitajskem leta 911 in šteje danes že lepo starost 1013 let. Izhaja trikrat na dan, se imenuje King-Itan, in se tiska v večerni izdaji na črnem papirju z belimi črkami. Kitajci čitajo torej najrazličnejše novice belo na črnem.

DVESTOLETNICA.

Dne 22. aprila je minulo 200 let, odkar se je rodil največji nemški filozof Imanuel Kant. Pri tem se spominjamo njegovih besed:

„Največja zadeva človeka je, da ve, kako je treba svoje mesto v stvarstvu primerno izpolniti in pravilno razumeti, kaj je treba biti, da si res človek“. Premišljuj, kakšen moraš biti, da se lahko imenuješ človek in pošten goriški Slovenec!

IZ CVETLIČNJAKA NOVE DOBE. TAKO MIRNIH VOLITEV NAŠI STARČKI NE POMNIJO.

„Era Nuova“ („Nova doba“) piše v zadnji številki:

„Resnici na ljubo moramo povedati javnosti s čisto, to je neokuženo besedo, da tako mirnih volitev, pri kojih bi bil vladal tako uzoren red sploh naši starčki ne pomnijo“.

Kaj naj človek reče k taki pisavi? „Resnici na ljubo moramo povedati“, da spadajo uredniki „Ere Nuove“ v sanatorij za slaboumne.

ITALIJANSKO - JUGOSLOVANSKA TRGOVINA.

Po uradni statistiki je izvozila Italija lani v Jugoslavijo svojih produktov za 336 milijonov 33.843 lir napram 255 milijonom leta 1922. Glavni predmeti izvoza v Jugoslavijo so bili lani sledeči: bombažne tkanine in ročna dela (54.952 kvintalov za 168.3 milijone lir), volnene tkanine in ročna dela (16.760 kvintalov za 49.2 milijona lir), bombažno predivo (14.507 kvintalov za 29.3 milijone lir), moka 107.037 kvintalov za 15.3 milijone lir) itd. Nasprotno pa je Italija uvozila iz Jugoslavije lani blaga za 489 milijonov 280.077 lir napram 366 milijonom 818.018 lir 1. 1922.

ZBOROVANJE ZATIRANIH NARODOV.

Nekateri angleški politiki so predlagali, naj se skliče zborovanje zatiranih narodov, na katerem bodo imele narodne manjšine priliko, da razložijo vse svoje pritožbe. Vabljeni bodo zastopniki tistih narodov, ki so bili prej v Avstriji in so prišli sedaj v nove države. V poštev pridejo predvsem Nemci, Rusini, Ogri, Slovaki in Slovenci. K zborovanju bodo imeli, kakor pravi Radič, pristop samo državni poslanci. Sklenjene zahteve se predložijo Zvezi narodov.

VOJNI NAJDENČEK ISČE STARŠE

Ko so avgusta 1916 morali naši ljudje bežati iz vasi ob Soči, se je v splošnem begu izgubil deček, takrat star 3 do 4 leta. Ko so italijanske čete prešle čez Sočo, so ga vojaki našli samega na poti iz Sovodenj v Miren. Deček je znal samo slovensko; ker tolača ni bilo, so vojaki razumeli le besedo „Marjo“, iz česar so sklepali, da se deček imenuje Marjo. Oblasti so

nje vstaja v naših prsah, ko vidimo, kako padajo udarci po našem ljudstvu samo zato, ker je slovensko. In bol nam stiska srce, ko pomislimo, da pomagajo naši domačini, ljudje naše krvi, možje, katere je rodila slovenska mati vihteti palico, ki poje po naših hrbtih. „Slovenski“ fašisti, vi ste sokrivi udarcev, ki padajo na nas in neizbrisno znamenje odpadništva nosite na čelu.

KAL.

Dne 2. aprila so nas prišli obiskat davčni iztrjevalec Musnik iz Kanala, stavbeni podjetnik Tazzoli in še en drug Italijan, čigar ime nam je neznan. Prišedši do Koprivišča se vstavijo ter pozovejo tam stanujočega Andreja Močnika naj gre z njimi na županstvo v Kal, ker je ugovarjal Muzniku na shodu v Kalu dne 25. III. Močnik ni slabega sluteč sede na avtomobil in se odpelje z njimi proti Kalu. Sredi poti ustavijo naenkrat avtomobil ter izstopijo. Začnejo mu očitati, da je govoril na shodu v Kalu proti državi ter mu dajo eno zausaico. V tem pridejo po cesti g. kurat in še 2 druga fanta. G. kurata ustavijo, mu začnejo groziti s palicami in mu naročijo da ne sme na dan volitve iti iz župnišča. Nato se odpeljejo v vas Dol-Kal po zastopnika slov. kan. liste Alojzija Lipičarja. Pozovejo ga, naj gre tudi on na županstvo radi ugovarjanja na shodu. Ne vedoč kako se je zgodilo z Močnikom gre z njimi. Prišedši na samotni kraj pred Kalom, ustavijo avtomobil trdeč, da se je pokvaril stroj, izstopijo in pozovejo tudi Lipičarja naj izstopi, ter ga prašajo kaj je govoril proti državi. Odgovaril jim je, da ni nič govoril proti državi. Nato ga večkrat udari Tazzoli z roko po obrazu, potem pa oba z Muznikom s palicami po hrbtu in rokah. Predno so ga izpustili, so mu zagrozili, da ne sme priti volit. Ali to jim še ni bilo dosti! Peljejo se v Kal in tam prašajo po občinskem zastop. Stefanu Okroglihu in po fantu Hojaku Alojziju. Ker pa ni bilo nobenega doma — poslednji je delal v gozdu drva — se odpravijo k njemu v gozd. Ko so prišli v njegovo bližino in videli, da ni sam in da ima sekuro v rokah mu grozijo s samokresom, naj odloži sekuro in naj gre z njimi, da jim povè, kdo je še ugovarjal na shodu. Ker jih pa ni hotel ubogati so odšli. Kaj je govoril Lipičar proti državi? Ko je začel besneti Muznik nad našimi zastopniki, da so proti državi in da je Šček eden najbolj nesramnih politikov, je odgovoril Lipičar: Ni res, da so naši zastopniki proti državi, ampak oni so od nje zahtevali le naše pravice, katere nam pritičejo; oni nas niso nikdar ščuvali, naj ne plačujemo davkov, ne dajemo vojakov, naj se ne pokorimo zakonom. Ako je torej to proti državi, potem že ne vemo, kaj je za državo. Na tem shodu se je oglašil k besedi tudi naš župan Bizjak izvoljen od slov. narodne stranke. Rekel je takole: Fašisti imajo žakelj v rokah, ako hočemo kaj dobiti iz njega, moramo voliti njih stranke. Kdor ne misli voliti vladne stranke naj gre rajši ta dan v gozd po drva. Po končanem shodu, ko je prišel župan v gostilno, je tam sedelo več mož, kateri se niso vdeležili shoda. Začel se je jeziti, da bodo videli kam bodo pripravili občino, ker se niso vdeležili shoda. „To vam rečem“, pravi župan, „da gorje občini, ako ne bomo volili vladne stranke“. Eden možev mu odgovori: kaj nam še vzamejo. Na to se župan odstrani in ni več nadlegoval naših zavednih mož. On naj le voli za žakelj in še za meh (žakelj iz ovčje kože) ako hoče, mi že vemo kaj je naša dolžnost. On je gotovo pozabil, da je slov. matere sin, in da ga je ljudstvo izvolilo zato, ker je bil eden prvih narodnja-

kov. Pozabil je tudi, da je rekel takrat, ko ga je občinski zastop izvolil za župana, da odgovarja s srcem in dušo, da bo res mož. Muzniku pa povemo, da s palicami nas ne pridobi za svojo stranko, ampak nam še bolj u trdi slov. duh, kakor utrdi kovač železo s tem, da ga tolče. Le ko postanemo enakopravni državljani bomo s svojimi glasovi podpirali njegovo stranko.

Volilec.

MIREN.

Slovensko izobraževalno društvo v Mirnu naznanja svojim članom, da je društveni odbor sklenil na svoji zadnji seji ustanoviti nogometni odsek. Ker je nogomet izmed vseh športnih panog med Slovenci najbolj priljubljen, se pozivljajo vsi oni člani, ki imajo veselje do tega sporta, da se prijavijo v ta odsek.

Vsi oni Mirenci iz vasi in iz bližnje okolice, ki imajo veselje do nogometne igre, a še niso člani našega društva, se tem potom vabijo, da se včlanijo, da jim bo na ta način omogočeno okoristiti se te prekorsne športne šole. Priglase sprejemata člana Krpan in Pelicou.

Za kadilce.

Prvotna domovina tobakove rastline je Azija. Od tam so jo prenesli v neznanih časih v Ameriko, kjer se je zelo razširila. To nam priča dejstvo, da so ga poznali v Perziji veliko pred odkritjem Amerike; ugotovljeno je pa tudi, da je bil prinesen k nam v Evropo šele iz Amerike.

Ime tobak (Tabacum) prihaja najbrže od otoka Tabago med malimi Antilami, kjer je rasel bajè znamenit tobak. Kajenje tobaka je bilo v Ameriki splošna navada, kadar so prišli Španci na Kubo. V porabljeni so ga tudi v razne zdravilne svrhe.

V Evropo so prinesli tobak leta 1558 in sicer na Portugalsko, kjer so ga začeli saditi. Jean Nicot, francoski poslanik v Lissabonu se je zelo zavzel za razširjenje tobakove rastline, katero je imenoval „božansko zdravilno želišče“. Po njem se imenuje strup, katerega vsebuje ta rastlina, nikotin. Leta 1560 je postal Jean Nicot kralju Francu II v Pariz tobakovo seme in na ta način se je v dveh letih razširil po Francoskem. Kmalu na to tudi po Italiji.

Leta 1615 so že poznali tobak na Nizozemskem in leta 1631 po celi Nemčiji.

Prvotno je služil tobak v Evropi le v zdravilne svrhe. Vporabljali so ga za razne kožne bolezni, osobito grize. Kmalu so pa spoznali prijetnost kajenja in kljub najstrožjim prepovedim se je kajenje z bliskovito naglico razširilo čez celo Evropo in Azijo.

Dandanes znaša svetovni pridelek skoro tisoč milijonov kilogramov tobaka.

Tobak vsebuje dva močna strupa: nikotin in nikotianin, katerima je pripisovati prijetnost kajenja, ker delujeta v malih množinah pomirljivo na živce. V večjih množinah pa razdražita in istočasno oslabita živčevje, posebno ono želodca in srca.

V kmetijstvu se je tobak dobro obnesel v boju zoper golazni in sicer v obliki ekstrakta; edino v tem nam je koristen, ker drugače nam je le v navado in strast.

NAŠ ZOBOZDRAVNIK

doktor Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobeh sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila
: : v Gorici, na Travniku št. 20 : :

Večje mizarско podjetje s stroji in inventarjem je na prodaj v Preddvoru nad Kranjem, Gorenjsko, (S. H. S.). Nastop takoj.

Gospodarska zadruga za goriško okolico s sedežem v Vrtojbi vabi svoje člane in druge kmetovalce na redni občni zbor, kateri se bo vršil v nedeljo, dne 27. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Gorkiča v Vrtojbi št. 4 s sledečim

dnevni redom:

1. Poročilo načelstva,
2. Poročilo nadzorstva,
3. Volitev nadzorstva in krajnih odborov,
4. Slučajnosti zelo važnega značaja.

Odbor.

KMETJE!

Za „Osmico“ posojujem: kozarce in steklenice po najnižji ceni.

E. KAUCIČ,

trgovina s steklenino in kuhinjskimi potrebščinami v Gorici, Via Carducci 20 prej Via Signori.

Cement iz Čedadada
po 17 Lir kvintal
pri
Benečankcu v Kobaridu

OZNANILO IN ZAHVALA.

Potrjim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem pretužno vest, da je moja nad vse ljubljena soproga

Terezija Pušnar roj. Mučič

v petek, dne 18. t. m. ob 1 uri pop. po daljši mučni boleznii, previdena s sv. zakramenti v 22. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Tem potom se prisrčno zahvaljujem vsem onim, ki so jo spremili k večnemu počitku, posebno pa sl. Pevskemu zboru iz Standreža za ganljive žalostinke.

Standrež, dne 21. aprila 1924.

Zalujoči soprog
Josip Pušnar.

ERNIA ozdravljena
z najnovjšim pasom **BROOCK**.
Mirodilnica in dišavarnica
E. Grapulin-Gorica
naspr. ljudskemu vrtu, Corso Verdi 27.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi »Trgovski Dom«

Telefon št. 50 — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

Delniška glavnic in rezerve:	CENTRALA:	Reserva S H S
Din. 50.000.000	LJUBLJANA	Din. 10.000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4½%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja.

Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

POZOR!!!

NA DOMAČO KROJAŠKO DELAVNICO!

V 12 urah izročim naročeno in izgotovljeno obleko po najnovjšem kroju. — Delo natančno in trpežno. Cena najnižja.

EMIL SAURIN

GORICA — Via Arcivescovado 7(nasproti škofije — GORICA

Trgovina z manufakturnim blagom in drobnarijo. Blago prve vrste.

stvar sekantna! Oblečit je prišel Kalin s tujimi vojniki že dolgo pred volitvami, po cesti gor-dol kot ob obrednem stanju. Sele to in pa njegovi različni obiski so opozorili na bližajoče volitve, pa tudi na razmere ob njih; zato je bilo delo slovanske strani mirno. Da je bilo to postopanje pravo nas je prepričal tudi napad na dr. Bitezniaka o priliki večjega sestanka naših zaupnikov ter drugi in tretji dan, ko se je pretepal naše ljudi (Kalin!) po cestah, grozilo s požigom vasi in jih vlačilo pred napadalca, sedaj sodnika slovenskih poštenih fantov in mož.

Največ zaslug pri volilnem uspehu bi rad imel tajnik snopa poštar Perovich (Perovič!). Pritegnjeni so bili še živinozdravnik Solda in zdravnik Gignataro, ki sta uživala dosedaj v občini spoštovanje in ugled, ter učitelj italijanščine Novacco (Novak!) in za privesek še pred kratkim privandrani brivec, ki hoče služiti med nami svoj kruh.

SV. KRIŽ NA VIPAVSKEM.

Kako smo pri nas volili? Naj vam nekoliko opišem volilno „delo“ našega občinskega komisarja. Bil je podpredsednik volilne komisije. Vsake toliko časa je zapustil volilno dvorano, šel med volilce in agitiral za svojo stranko. Član volilne komisije, uradna oseba, politični agitator!

Pred volitvami je kar enostavno ukazoval krčmarjem-volilcem, naj prečrtajo fašistovski znak ravno v sredini, trgovcem pod spodnjim robom in mesarjem točno čez „sekirico“. In resnično, mnogo glasovnic je bilo natančno tako prečrtanih, kakor zgoraj omenjeno. Pri štetju glasov se je Lulik zelo interesiral, kako so fašistovske glasovnice prečrtane, dokler ga ni član komisije, kateremu je bila Lulikova mahinacija znana, z ironično opazko na to opozoril. Krčmar Janko Kalin je prečrtal liktorski znak ravno v sredini in da posvedoči eksaktno izvršitev komisarjevega ukaza, je zavil v glasovnico tudi — svojo volilno legitimacijo. Glasovnica je bila seveda neveljavna. In to naj bi bila prosta, svobodna in tajna volitev? — Pri prihodnjih volitvah pričakujemo, da nam vlada dostavi na dom že popolnoma izgotovljene glasovnice s prečrtanim liktorskim znakom in strogim ukazom, tega in tega dne moraš ti volilec izročiti to glasovnico volilni komisiji — in basta.

Zakaj omenjamo vlado in ne komisarja Lulika? Kr. komisar Lulik je opetovano izjavil, da kdor je proti njemu, je proti vladi in državi, in da je on za vse svoje delovanje odgovoren edinole vladi, katera ga je na to odgovorno mesto postavila. Zato identificiramo komisarja Lulika z vlado.

IZ ČRNEGA VRHA.

V „Gor. Straži“ čitamo že v treh številkih o nasilstvih, nezakonitostih in o hudem pritisku, ki je zavladał za časa državnozbojskih volitev nad slovenskimi volilci. Tudi pri nas smo doživeli ob volitvah reči, o katerih se nam niti sanjalo ni. V soboto pred volitvami je prišel k nam sam poglavar idrijskih fašistov, g. Vlahovič v spremstvu idrijskih fašistov. Naših priprostitih mnogo upošte-

kaplana dva fašista iz Idrije; oborožena sta bila s palicami. Stopila sta pred g. kaplana ter izjavila: „Vi delate politiko“. „Moja politika je to, da se ravnokar pripravim za velikonočno pridigo; odstranita se in ne motita me“. Fašista sta se mu pa vedno bolj bližala in stiskala palice; g. kaplan pa je pozval na pomoč domačega sina. Ta je tudi prišel, opozoril fašiste na njihovo nedostojno delanje, na kar sta se osramočena oddaljila.

Odgovori na vprašanja:

1.) I. K. Idersko št. 37: Vaše vprašanje ni dovoljno jasno. Mi ga razumemo takole: občina Libušnje je bila oproščena za leto 1923 od zemljiškega davka. Za vaše zemljišče, ki leži v občini Libušnje pa ste Vi morali vseeno plačati zemljiški davek za leto 1923. Če je tako, potem vložite potoma zapentsva na davkarstvo prošnje, da se vam vplačani denar vrne oziroma vpiše na račun davka za leto 1924. b.) Glede Vaše invalidne pokojnine, morate vložiti rekurz v teku treh mesecev na sledeči naslov: Segreteria della Corte dei Conti (Sezione Pensioni di Guerra) Roma.

II. Podraga: Naborniki, ki so zaprosili za sprejem v orožniško službo, so prejeli od orožniškega poveljstva tozadevno potrdilo. Na tem potrdilu je bilo tudi rečeno, da so toliko časa na dopustu, dokler ne bodo vpoklicani v orožniško službo. Če imate to potrdilo tudi Vi, potem lahko brez skrbi čakate na vpoklic v orožniško službo. Če pa nimate, potem stopite na orožniško postajo in zahtevajte od brigadirja, da vam priskrbi to potrdilo. Ako ga pa ne dobite, potem se morate odzvati pozivu vojaškega poveljstva in se morate predstaviti poveljstvu ob v pozivnici določenem dnevu.

III. A. M. Sedlo: Stranke naj prekličejo pooblastilo pri sodnji. Razume se, da bodo morali prizadejeti plačati svojemu prejšnjemu zastopniku odškodnino za vse delo, ki ga je za nje v resnici izvršil.

IV.) G. F., Idrišek. — Predvsem si morate dobiti v Franciji delo, predno se hočete izseliti. Danes ni mogoče tam dobiti tako lahko dela, kakor pred enim letom. Domače delavstvo se namreč upira naseljevanju inozemskih delavcev. Ko ste si priskrbeli delo, morate vložiti prošnjo pri podprefekturi v Idriji da vam izda potni list; ravno tako vložite tudi prošnjo na železniško ravnateljstvo v Trstu za znižano vožnjo po železnici.

V.) Katarina Čermelj, Budanje: Vaše pismo je zelo nejasno. Ko pridete po drugem opravilu v Gorico, zglasite se v tajništvo Kmetkedelavske zveze, Via Mameli št. 5. Tajništvo vam bo po vseh svojih močeh pomagalo v Vaši zadevi.

DAROVI.

Za Slovensko sirotišče: E. K. 5 L. sl. županstvo Vrhpolje letni prispevek 30 L. Tolminska hranilnica in posojilnica 100 L. p. n. Jakob Šuligoj, urar v Gorici 300 L. p. n. Franc Repič trgovec 35 L. Srčna hvala.

Prispevek: Vlč. gg.: Kos 10 L.; Mežan Vin 10 L.; Jarc Ivan, 10 L. in Aljan-

VALUTA.

Dne 24. aprila si dobil:

Za 100 ogrskih kron 2.5 do 3.5 vinarje; za 100 avstr. kron 3.15 do 3.22 vinarjev; za 100 češk. slov. kron 65.50 do 66.15 lir; za 100 dinarjev 27.80 do 27.90 lir; za 100 romunskih lejev 11.30 do 12 lir; za 1 ameriški dolar 22.25 do 22.40 lir; za 100 švicarskih frankov 395 do 398 lir; za angleški pfund šterling 98.15 do 98.40 lir; za 100 franc. frankov 147.50 do 148.50 lir.

SLOVENSКИH ODVETNIKOV NE MARAJO.

Vsem slovenskim odvetnikom zavračajo italijanska oblastva prošnje za priznanje italijanskega državljanstva. V zadnjem času so odbili opejijo odvetniku dr. Tumi v Gorici. Goriška izgubi v dr. Tumi delavnega in vnetega kulturnega delavca. Goriška mu bo vedno hvaležna za vse plodnosno kulturno delo, ki ga je požrtvovalno vršil med goriškim ljudstvom. Zasluženemu možu naj gre priznanje, ki ga pošteno zasluži. četudi se nismo ž njim politično strinjali.

TO IN ONO.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA V ŠVICI.

Včeraj v prvih jutranjih urah je brzovlak, ki prihaja iz Milana, trčil blizu postaje Bellinzona z električnim brzovlakom iz Lucerna. Nastalo je strašno razdejanje. Oba strojna vozova sta se zdrobila, v milanskem vlaku se je vnel ogenj; iz enega voza se je rešilo le pet oseb, ki so poskakale skozi okna. Ostali so živi zgoreli, ker je voz bil naenkrat v plamenih. Od železniškega osebja se je rešil le en strojnik. Kurjaču, ki se je vozil s švicarskim brzovlakom, se je vjela noša med odbijače; v strašnih bolečinah je visel 10 ur z zmaščeno nogo med odbijači, ker niso mogli zmakniti strojev. Dosedaj so izpod ruševin izvlekli 25 mrtvih. Večina je sežganih, tako da jih ni mogoče spoznati. Med mrtvimi je tudi ena cela nemška družina, ki se je peljala v Italijo na izlet. Na kraj nesreče prihajajo z vlaki sorodniki potnikov in ponesrečencev. Izpod ruševin še vedno kopljejo ranjence.

TRI MILIJONE DVONADSTROPNIH HIŠ NA ANGLEŠKEM.

Angleška vlada je izdelala končni načrt za zgradbo cenениh hiš in sicer se ima tekom 15 let zgraditi 3 milijone dvonadstropnih hiš, ki bodo stale skupno 450.000 funtov šerlingov. Uresničenje tega načrta bo kontrolirala

komisija, katero bodo tvorili zastopniki delavskih združenj, podjetnikov in občin. Angleški kabinet se je te dni pečal znova s stanovanjskim vprašanjem in listi poročajo, da je bil podan nov predlog za zgradbo dva in pol milijona delavskih hiš tekom 15 let, tako odpade prvotni načrt o gradbi treh milijonov. Stroškov bo 450 milijonov frankov šterlingov.

IZ STINNESOVEGA ŽIVLJENJA.

Po Stinnesovi smrti se pripovedujejo različne zgodbe iz življenja tega velebogataša. Stinnes je imel devet vil in devet hiš za letovišče, toda skoraj nikoli živel v njih. V Berlinu je navadno stanoval v četrtem nadstropju hotela „Adlon“. Večkrat se zgodilo, da je pred hotelom čakal Stinnesa avtomobil, toda Stinnes se medtem že odpeljal z vlakom. Govoril je zelo malo. Navade, da bi drugje prekinjal v njihovem govoru, ni imel, pač pa je pazno gledal na prste svojih uslužbencev. Stinnes ni kadil ne pil. Moglo bi se tudi reči, da skorajda ni spal. Zabav ni posečal. Oblečel zelo skromno. Od konca vojne pa do svoje smrti si je nabavil eno samo obleko in sicer tedaj, ko je šel v Ameriko. Njegova aktivnost je obsegala tri področja: metalurgijo, tisk in plovbo. Razširil je svojo industrijsko moč zlasti na Avstrijo, navezal stike z Italijo, Rusijo, Skandinavijo in Madžarsko. Njegova smrt pomeni veliko pravo odrešenje za industrijo v nacionalnih državah.

VABILO

k rednemu občnemu zboru »Stavbene zadruga v Desklah« r. z. z. z. z. ki se bo vršil dne 3. maja 1924 (v soboto) ob 6 uri zvečer v zbirnih prostorih z navadnim dnevnim redom.

Op. Predsednik opozarja zadrugarje, da se bode ta občni zbor vršil ob vsakem številu članov v smislu § 24 z. p., ker je bil občni zbor sklican dne 21. aprila nesklepno.

POSESTVO NA PRODAJ. V sled predelitve prodam majhno vilo v predmestju Gorice, 8 prostorov, klet, ploščje i. t. d. Vrednost 80.000 lir, oddam za 50.000 lir tudi na obroke. Vprašanja pod „Villino“, Pubblicità Molestini Gorica.

IŠČEJO SE ZIDARJI, podajajoči in tesarji za na Francosko. Pojasnilo V. Pavia št. 28.

RADI PREMЕМBE ORKESTRALNIH PRODAM: vijolino, kontrabas, klarineto B, gozdni rog (Waldhorn) B, bombardino B, vse trombe B v najboljšem stanu in po ceni. I. Kozlin Biljana p. Dobrovo.

„Čevljarska zadruga“ v Mirnu

ne bo več inserirala po listih, ker so njeni „ADRIA ČEVLJI“ najboljša reklama.

POZORI

na dobroznanó domačo tvrđko
ANDREJ MAVRIČ

Via Carducci 3 — GORIZIA — Via Carducci 3

Ima v zalogi raznovrstno moško in žensko sukno, platno, perkal, zefirja, kor tudi veliko množino češkega blaga - domače in češko perje, volno, žimo, travo, bombaž, vzmeti in izgotovljene štramace. - Lastna krojačnica, katera sprejema vsako naročilo in izvršuje točno in po zmernih cenah.

Za obilen obisk se najtopljeje priporoča cenj. občinstvu **ANDREJ MAVRIČ**.

NA DROBNO!

NA DEBELO!

IZID VOLITEV.

Občina	Slov. stranica	Zmerni soc.	Ljudovci	Liberalci	Komunisti	Fasisti	Republikanci	Skrajni soc.
Ajdovščina	131				10	28		1
Budanje	177	1			36	4	3	1
Kamunjé	67				13	11		3
Črniče	219	2			18	62	1	3
Goče-Erzelj	76				68	6		1
Gaberje	95				19	8	1	1
Gojače	39				16	17	5	2
Lokavec	154		1		60	8	1	2
Lože	78				21	3		1
Vrabče	44				84	2		1
Planina	81			1	32	10	1	1
Podkraj	57				2	35		3
Podraga	80				13	3		
Rihemberg	511				13	50	4	2
Vel. Zablje	81				20	7		1
Smarje	134				84	7	2	3
Sv. Kriz	177				96	64	12	6
St. Vid	166				80	6	1	3
Skrilje	123	1			79	8		3
Slap	32 ¹				70	5		2
Sturje	203				19	32		2
Vrhpolje	133		1		15	20	2	1
Vrtovin	38 ²		1		17	9		7
Vipava	157				62	73		
Col	43		1		13	20	1	1
Ajba	249	2	1	1	8	15		4
Anhovo	218	2	4	1	9	31	6	2
Avče	90				5	11		
Kal	413				11	18		1
Kanal	357		1	1	3	7	1	
Deskle	80				8	15		1
Lokovec	150	1			42	17		2
Ročinj	116 ¹					11		
Banjšice	52				46	31		7
Brje	57		1		15	19	1	2
Čestovica	123	1			12	4	1	2
Kobjaglava	98		1		5	4		2
Komen	238	1			64	29	2	1
Veliki dol	21				1	5		
Gabrovica	36				11	12	1	
Gorjansko	73		4		35	36		1
Pliskovica	75	3	1		51	24	1	1
Štanjel	166				25	13	1	3
Skrbina	96	1	1		11	9		
Sela	50				15	17		
Temnica	188	1			19	24	10	
Vojšćica	30				20	42		
Bilje	89 ¹			1	45	8	3	
Čepovan	131				39	33		
Grgar	104				46	43		
Gorica	588	33	149	37	380	3003	303	88
Ločnik	2	12	37	3	53	380	12	7
Miren	146 ²				57	50	2	3
Dornberg	277				16	55	1	1
Opatjeselo	52				91	17		2
Osek-Vitovlje	111				61	14		1
Ozeljan	156	4			15	12		
Podgora	155	4	2	1	191	124	10	20
Prvačina	246	3			5	28	4	1
Renče	113	7			217	101		7
Solkan	199				136	43	2	4
Sempas	95		1	1	84	7		4
Štaverjan	88	1	1	1	112	117	1	
Kojsko	287 ³	1			181	132		
Sempeter	108		1		83	76		4
Štandrež	181	7			35	83	3	3
Sovodnje	157		2		45	29		5
Trnovo	86	1			78	43		11
Trbušna	80				2	4		5
Vrtojba	187		1	1	212	32	5	13
Vogersko	219				6	6		2
Pula	163	41	61	36	609	9405	348	84
Fažana	3			1	12	551	2	1
Galežan	10	1			28	614	1	4
Altura	74			1	77	194		1
Šišan	8			1	21	302	3	
Medulin	4					502	3	
Pomer	4				6	504		
Vodnjan	124	4	4	1	20	2095	6	4
Barban	213	4	3	1	58	471	10	2
Vale	3		12	2	2	620	2	1
Svetvinčenat	84	4		2	5	209	20	

Občina	Slov. Stranke	Zmerni soc.	Ljudovci	Liberalci	Feministi	Fasisti	Republikanci	Skrajni soc.
Kanfancar					553			
Rovinj	4	4	12	3	139	2250	158	7
Pazin (grad)	16		2	5	36	473		9
Pazin (okolica)	49		2		7	574		3
Lindar	7					291		
Gračišće (3 sekcija)	14					528		
Gračišće (4 sekcija)	15				1	391		10
Cerovlje	12		1		5	578		4
Pičan	1					252		
Labin	22	8	34	9	146	1542	15	36
Tinjan	7			60		445		2
Boljun	167	4		3	2	393		20
Gradina	19		4			276		41
Plomin	44	3	13	3	7	799		40
Zminj	157				15	966		5
Mali Lošinj	5		4			1007		19
Veli Lošinj	20	1	3		3	302		7
Cres	72	2	4		3	2027		1
Unije	4	1				142		
Cunski						102		
Nerezine		1	1		1	410		
Osor						121		
Volosko-Opatija	86	3	5	1	9	569		1
Podgrad	571	13	6	7	42	152		22
Lovran	59	2	4	1	26	494		2
Jelšane	320			1	14	21		3
Materija	668	7	2		4	24		4
Matulje	625	1	2		188	56		25
Veprinac	37	1	1		3	303		
Berseč	96	2	2		1	18		1
Mošćenice	108			3		279		
Bistrica	136				1	11		2
Sv. Martin	105	1			22	4		2
Klana	225	1			1	14		
Kopar		18	144	4	93	2378	95	95
Dekani	327	1	1		396	399	14	18
Marezige	117				114	535	1	2
Herpelje	208		1	1	21	332	2	1
Piran	11	32	351	8	175	2704	150	46
Izola	106	4	161	1	118	1501	16	11
Buzet	383	15		1	57	1381	43	1
Loč	35	2	2	1	2	505	7	3
Blum	65				44	430	7	
Draguč	26		5	11	139	130	17	
Poreč	13		4	2	4	3133	42	4
Buje	1	5	83	3	78	552	348	22
Novigrad			2			526	4	
Grižnjan	7	1	16	2	79	809	101	8
Motovun	92	2	10	2	28	1393	29	1
Vrsar	10		2			1208		
Oprtalj	25	1	18	1	151	626	371	10
Umag	3	2	33	3	54	1345	86	
Brtonigla		2	25	4	7	189	219	6
Višnjan	62	1	9	1	2	796	120	1
Vižinada	2	1				671	1	

Ker še vedno nimamo točnih poročil iz vseh občin, ne moremo še danes priobčiti izida volitev v vseh občinah. Konečne številke prinesemo prihodnjič. Pri onih občinah, ki imajo male številke ob strani zgoraj, je bilo po 40—100 glasov spornih, ker je bil naš znak prečrtan z dvema ali več črtami.

VELIKE POPLAVE.

V južni Italiji v okolici Amalfija so nalivi in plazi opustošili cele vasi. Ljudstvo je preplašeno zbežalo v Amalfi. Skupno število človeških žrtev znaša 81. Trupla bodo poiskali, ko bo mogoče odkopati nakopičene mase. Ladje dovozajo ponesrečenecem živež in zdravila. S težkim srecem pričakujejo begunci pomoči in na vsako ladjo, ki prispe na pomoč, navalijo v velikem številu. Vojaštvo razkopava zasure hiše in skuša rešiti, kar bi se rešiti dalo. Na lice nesreče je prispel tudi kralj. Papež je tudi izrazil prebivalstvu svoje sožalje in je poslal za prvo

pomoč prizadetim ponesrečenem 25 tisoč lir. V isti namen je tudi vlada nakazala 250 tisoč lir.

V Španiji so nekatere reke silno narastle; prestopile so bregove in poplavi cele pokrajine. Mnogo cest in železniskih prog je porušeni. Prebivalstvo se je zateklo v Naujnez, v Bajadoz in v druga mesta. Mornarji in orožniki se podajajo s čolni na najbolj ogrožena mesta in rešujejo prebivalstvo. Škoda povzročena po poplavi je ogromna. Ljudstvo je brez živeža in obleke in pričakuje pomoči.

Tudi na Poljskem so reke prestopile radi velikih povodnji bregove in po-

NAŠA ZAVAROVALNICA "L' UNION"

je največji svetovni zavod. Delniški kapital Fr. 20 milijonov, zav. kapitali v veljavi čez 70 milijard Fr. Ustanovlj. 1828.

Generalni zastopnik AVUGUST RAVNIK
Gorica, Corso V. E. 28-I.

ZASTOPNIKI SE ŠE SPREJEMAJO.

plavale cele pokrajine. Posebno Vistola je povzročila veliko škodo. Neka vas blizu Varšave je popolnoma porušena. Tudi Krakov in Przemysl sta v nevarnosti. Vistola je prestopila bregove, ker je bila struga zaprta od velikih ledenih plošč.

Tudi iz Amerike prihajajo vesti, da v Mehiki so bile grozne povodnji. Človeških žrtev je 15 in 300 je ranjenih. Vsak promet v opustošenih krajih je prekinjen in morali so poklicati vojaštvo, da varuje privatno lastnino.

LISTNICA UREDNISTVA.

Zalostinka. Ker v listu ne priobčujemo pesmi, zato Vaši želji žal ne moremo vstreči. Oddali smo pesem „Našemu čolniku“. Oglasite se še kaj! Pozdrave.

ZA KRATEK ČAS.

Prevelika zahteva.

Gost: „Vi ste mi vendar obljubili, da mi hoste pripravili prašičje uho. Mar li ne?“ — Natakari: „Če pa mesar nobenih nima. Ali naj jih odrežem sebi?“

NAJDENO.

Neka oseba je našla par novih naočnikov s škatlico. Kdor jih je izgubil, naj se oglasi pri upravi lista.

PREKLIC *)

Podpisani tem potom preklicujem ono žaljivo besedo s katero sem razžalil g. Emilijo Kožlin iz Biljana in jo obžalujem.

Biljana, dne 9./4. 1924.

Cijan Ferdinand
Biljana.

*) Za članke pod tem naslovom je uredništvo, odgovorno toliko, kolikor zahteva tisk. zakon.

VABILO.

Stavbena zadruga, r. z. z. o. z.
v Desklah

vabi k rednemu občnemu zboru, ki se bo vršil na velikonočni ponedeljek dne 21. aprila 1924 ob 3 uri popoldan v zadrugi pisarni.

Dnevni red:

1. Pregled in odobritev bilance za l. 1922.

2. Slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi
ODBOR.

V slučaju, da bi občni zbor vsled pomanjkanja zakonitega števila članov (manj kot 2/3) ne bil sklepčen, se sklice na podlagi § 24. zadr. pravil, pol ure pozneje, drugi, ki bo sklepal pravomočno, ne glede na število navzočih članov.

AL BON MERCATO

Prevezel sem reprezentanco tovarne damskih klobukov. Sporočam cenjenim damam, da imam najnovjše forme klobukov v zalogi. — Vsaki teden dobim nove vzorce.

Klobuki »Tagal« vsaka vrstne barve L. 20. — Klobuki »Pikot« vsakovrstne barve L. 30.

A. ŠILIC, Via Morelli 14, Gorica.

SOBICA se odda v najem. Kje povê uprava lista.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša naš vse ljubljena soproga, mati in stara mati gospa

Franciška Rešič

gostilničarka na Kornju

včeraj popoldne ob 5. uri, po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti v 56 letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil jutri dne 11. t. m. ob 2 uri popoldne iz sanatorija usmiljenih bratov v Villa S. Giusto, Corso Vitt. Em. na mestno pokopališče.

Gorica, dne 10. aprila 1924.

Zalujoči:

IVAN, soprog; IVAN, sin; OLGA in ANICA por. RIGHETTINI, hčerki; LINA, vnukinja; FRANC RIGHETTINI, zet.

ZAHVALA.

Globoko ginjeni po izrednih dokazih prijateljstva in sočutja ob priliki nenadomestljive izgube naše ljubljene hčerke oz. sestre

TEREZIJE

izražamo svojo največjo hvaležnost domačemu preč. žup. upr. J. Pišot za dušno tolažbo in tolažilne obiske v dolgotrajni bolezni in za lep poslovilen nagrobni govor, domači gdēni učiteljici in pevčkam za ganljive žalostinke, Marijini družbi za polnoštevilno udeležbo, darovalkam vencev in vsem, ki so na katerikoli način izkazali zadnjo čast blagi pokojnici.

Slap pri Vipavi 5. aprila 1924.

Zalujoča družina FURLAN.

ZGODNJI RUMENI SEMENSKI KROMPIR

dobite v količinah od 5 kg naprej pri ZADRUŽNI ZVEZI v GORICI, Corso Verdi 37 — Skladišče je Via Morelli 36. — Tam dobite tudi:

SUPERFOSFAT po	L. 31.—
KALIJEVO SOL po	» 45.—
ČILSKI SOLITER po	» 145.— in 150.—

IZVANREDNA UGODNOST

Veliko milansko skladišče.

Glavni sedež dobave za vse podružnice je odmeril v zadnjih dneh velikansko zalogo blago tudi

Skladišču v VIDMU, Via Savorgnana št. 5

da bi se prodajal

PO ZELO NIZKIH CENAH.

V veliki izbiri sezonsko blago. Naši cenjeni odjemalci bodo poleg jako ugodnih cen dobili tudi poljubno izbero.

Obrobljene rute	L. 0.75	Pisane moške nogavice	L. 2.75	Obposteljni tepihi Smirna	L. 8.50
Povoji za otroke meter	» 1.40	Nogavice z dvojnato peto	» 2.90	Vezane jopice	» 8.90
Gobasto sukno	» 1.75	Brisače Nide Alpe	» 2.90	Spodnje krilo vezano	» 9.90
Moške nogavice	» 1.75	Elastične naramnice	» 3.50	Moške srajce	» 14.90
Gobaste brisače	» 1.95	Vezane podsuknjice	» 3.50	Kombine za gospe	» 14.90
Cvirnasto blago	» 2.25	Jajčasto blago meter	» 3.95	Vezano pogrinjalo za postelje	» 29.90
Švicarsko vezenje meter	» 2.50	Moške maje	» 4.50	Pogrinjalo za postelje piquet	» 32.90
Obrobljeni prti	» 2.50	Obposteljna reklamna preproga	» 4.90	Blazina iz žime kg 14	» 49.—
Ženske nogavice	» 2.50	Razni tepihi (Lauftepih) meter	» 4.90	Preproge vezane na 2 straneh	» 49.90
Madapolam meter	» 2.75	Ženske jopice	» 4.90	Trapunte iz belega platna	» 64.90

Velika zaloga platna za moške in ženske. — Elegantni paletu. — Lovsko blago. — Izdelano perilo. — Platno. — Gobasto blago za gospe. — Platneno blago iz lana v vseh visočinah. — Prti. — Brisače in servietti »Fiandra«. — Maje iz volne in bombažavine. — Tepihi. — Zavesa. — Blago za mobilijo. — Preproge in kuverte v vseh merah. — Opreme za neveste. — Celotne opreme za hotele, zavode in samostane. — Blazine izdelane iz žime in volne.

Posebnost: Blago za duhovnike. — Direktni uvoz volne za blazine.

VSAKO BLAGO, KI NE UGAJA BODISI PO KVALITETI, BODISI PO CENI, SE VZAME NAZAJ.

Na debelo in drobno!

STALNE CENE

Posebni popusti za razprodajalce.

Stalna izložba z zaznamovanimi cenami.